

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΝΑΓΗ

14 Ιουνίου 2017

ΜΕΓΑΛΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΥΠΟ ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Για τη μείωση των επιβλαβών επιδράσεων των «καταιγίδων» σκόνης της ερήμου στην ανθρώπινη υγεία

Με συνολική χρηματοδότηση ύψους €3.338.000 θα υλοποιηθεί, μέχρι το 2021, το ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα «ΜΗΔΕΙΑ»

Επιστημονική-ερευνητική κοινοπραξία οκτώ Ιδρυμάτων από την Κύπρο, την Ελλάδα και το Ισραήλ, με Συντονιστή την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου, αναλαμβάνει την υλοποίηση ενός νέου ευρωπαϊκού προγράμματος με στόχο τη μείωση των επιβλαβών επιδράσεων των «καταιγίδων» σκόνης της ερήμου (ΚΣΕ) στην υγεία των πολιτών στις πλέον εκτεθειμένες σε ΚΣΕ περιοχές της Μεσογείου, την Κύπρο, Ελλάδα-Κρήτη και Ισραήλ.

Πρόκειται για το ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα με το ακρώνυμο **«ΜΗΔΕΙΑ»** (*«Μείωση των Επιδράσεων των Καταιγίδων Σκόνης της Ερήμου στην Υγεία Υιοθετώντας Στρατηγικές Μείωσης της Έκθεσης» - ΜΗΔΕΙΑ – “Mitigating the Health Effects of Desert Dust Storms Using Exposure-Reduction Approaches” – MEDEA*), το οποίο αποσκοπεί στη δημιουργία επιστημονικής τεκμηρίωσης για την υιοθέτηση ενός στρατηγικού σχεδίου για μείωση των επιδράσεων των επεισοδίων καταιγίδων σκόνης της ερήμου (ΚΣΕ) στην υγεία στην Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη.

Το Πρόγραμμα θα αρχίσει το Σεπτέμβριο του 2017 και θα διαρκέσει 4 χρόνια έως και τον Αύγουστο του 2021. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται στα 3,338,000 εκατ. ευρώ.

Η χρηματοδότηση του έργου θα προέλθει από την Ε.Ε., ύψους 1,939,000 εκατ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο χρηματικό ποσό θα καλυφθεί με συγχρηματοδότηση από τους συνεργαζόμενους οργανισμούς.

Πρόκειται για το πρώτο μεγάλο ευρωπαϊκό πρόγραμμα που εξασφαλίζει η νεοσύστατη Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου. Επικεφαλής ερευνητής για το πρόγραμμα «ΜΗΔΕΙΑ» είναι ο Καθηγητής Παιδιατρικής – Παιδοπνευμονολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου Δρ Παναγιώτης Γιάλλουρος με κύριους συνεργάτες ερευνητές τον Adjunct Professor της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου από τη Σχολή Δημόσιας Υγείας του Χάρβαρντ, Δρα Πέτρο Κουτράκη και την Επίκουρη Καθηγήτρια του ΤΕΠΑΚ Δρα Στεφανία

Παπαθεοδώρου. Η ανάπτυξη των μετεωρολογικών μοντέλων έγκαιρης πρόγνωσης των “καταιγίδων” σκόνης της ερήμου σε Κύπρο, Κρήτη και Ισραήλ θα συντονίζεται από την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβαλλόντων του Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρα Μαρίνα Νεοφύτου. Εκτός από τον ανάδοχο φορέα (Πανεπιστήμιο Κύπρου), από την Κύπρο συμμετέχουν στο πρόγραμμα το ΤΕΠΑΚ, το Τμήμα Ποιότητας Αέρα, η Μετεωρολογική Υπηρεσία, και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, από την Ελλάδα το Πανεπιστήμιο Κρήτης, και η εταιρεία πληροφορικής E.n.A Consultants και από το Ισραήλ το Soroka Clinical Research Center.

Εκφράζοντας την ικανοποίηση του Πανεπιστημίου Κύπρου ο Πρύτανης, Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, και εφόσον συνεχάρη τον Δρ. Γιάλλουρο, δήλωσε: «Από ένα και μόνο ερευνητικό πρόγραμμα της Ιατρικής Σχολής, το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση ύψους 2,000,000 εκατ. ευρώ. Η εξασφάλιση λοιπόν της εν λόγω χρηματοδότησης αποτελεί και σημαντική απάντηση σε εκείνους που είχαν αμφισβητήσει την ίδρυση της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και συνεχίζουν να αμφισβητούν την δυναμική αναπτυξιακή της πορεία. Είμαστε βέβαιοι ότι σύντομα ένας σημαντικός αριθμός ιατρών από τα κρατικά νοσηλευτήρια θα συνταχθούν μαζί μας στην ερευνητική προσπάθεια, διότι όραμά μας είναι και η ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας εντός και σε συνεργασία με τα κρατικά νοσηλευτήρια. Να μη ξεχνάμε επίσης ότι το 60% της χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού προγράμματος ‘HORIZON 2020’ προορίζεται για την έρευνα στις επιστήμες της υγείας».

Το φαινόμενο της σκόνης στην ατμόσφαιρα είναι συχνό και επηρεάζει την ανθρώπινη υγεία

Τα τελευταία 15 χρόνια αρκετές επιστημονικές μελέτες έχουν δείξει ότι τα επεισόδια καταιγίδων σκόνης της ερήμου (ΚΣΕ) στις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, προερχόμενα κύρια από τις ερήμους της Σαχάρας και της Αραβικής Χερσονήσου, έχουν αυξηθεί σε αριθμό και ένταση, πιθανόν λόγω της απερίμωσης, της κλιματικής μεταβλητότητας και της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Οι ευρωπαϊκές αρχές θεωρούν ότι τα επεισόδια ΚΣΕ είναι αδύνατον να προληφθούν, τα ανέχονται σιωπηρά ως αβλαβή και επιτρέπουν την

έκπτωση της συμβολής τους στα εθνικά ημερήσια και ετήσια όρια για την ποιότητα αέρα σε ότι αφορά τα σωματίδια μέχρι 10 μικρά (PM₁₀).

Στην πραγματικότητα, όμως, πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα από επιδημιολογικές μελέτες συσχετίζουν την έκθεση σε PM₁₀ κατά τη διάρκεια των επεισοδίων ΚΣΕ με σημαντική αύξηση της θνητότητας και των εισαγωγών στα νοσοκομεία από καρδιαγγειακά και αναπνευστικά αίτια. Ως εκ τούτου, υπάρχει άμεση ανάγκη για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εκσυγχρονιστούν για να επιτύχουν μείωση της έκθεσης του πληθυσμού και να ενισχύσουν την ευέλικτη προσαρμογή πολιτών, πληθυσμών και οργανισμών της ΕΕ στην αυξανόμενη συχνότητα και ένταση των επεισοδίων ΚΣΕ.

Απώτερος σκοπός του προγράμματος ΜΗΔΕΙΑ είναι να αποδείξει ότι είναι κατορθωτή και αποτελεσματική μία στρατηγική προσαρμογής στα επεισόδια ΚΣΕ και να δώσει την ανάλογη τεκμηρίωση στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Ε.Ε..

Κύπρος, Ελλάδα και Ισραήλ, οι χώρες με την περισσότερη σκόνη στη Μεσόγειο

Για την επίτευξη αυτού του σκοπού σε τρεις από τις πλέον εκτεθειμένες σε ΚΣΕ περιοχές της Μεσογείου, την Κύπρο, Κρήτη και Ισραήλ, το πρόγραμμα ΜΗΔΕΙΑ θα εκπληρώσει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- Θα δημιουργήσει την απαιτούμενη τεκμηρίωση για την ανάπτυξη στρατηγικού σχεδίου για μείωση των επιδράσεων των επεισοδίων ΚΣΕ στην υγεία μέσω μείωσης της έκθεσης.
- Θα σχεδιάσει εφαρμόσιμες και βιώσιμες οδηγίες για υιοθέτηση στη διάρκεια των επεισοδίων ΚΣΕ για μείωση της έκθεσης.
- Θα αποδείξει ποιες από τις οδηγίες είναι αποτελεσματικές στη μείωση των εκθέσεων στις ΚΣΕ και των σχετιζόμενων επιδράσεων στην υγεία σε ομάδες ασθενών με κολπική μαρμαρυγή και παιδιά με άσθμα.
- Θα αποδείξει ότι είναι κατορθωτή η εφαρμογή μοντέλων για πρώιμη πρόγνωση των επεισοδίων ΚΣΕ και έγκαιρη ειδοποίηση του κοινού, στοχεύοντας τα ευάλωτα άτομα.
- Θα διαχύσει αποτελεσματικά τα ευρήματα του προγράμματος στις αρμόδιες αρχές, την επιστημονική κοινότητα, τους κοινωνικούς φορείς και τους πολίτες σε Κύπρο, Κρήτη και Ισραήλ καθώς και σε επιλεγμένους φορείς άλλων εκτεθειμένων σε ΚΣΕ περιοχών της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης.